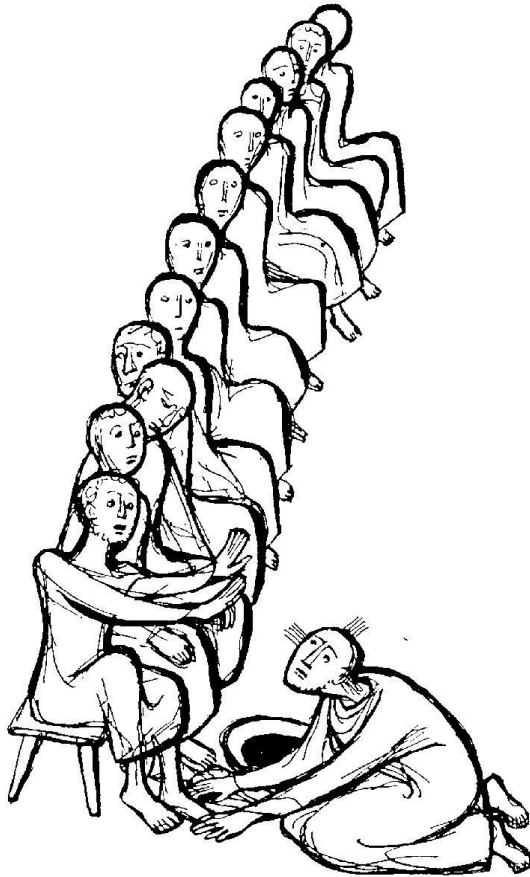

Orde van dienst voor Witte Donderdag 2023

Voorganger: Ds. Th.J.S. van Staalduine
Organist: Allard van Dijk
Aanvang: 6 april 2023, 19.30 uur

Vandaag op Witte Donderdag gedenken we de laatste avond voor het sterven van Jezus, de avond waarop Hij met zijn vrienden aan tafel zat, het Paschamaal vierde en worstelde om uitredding uit zijn angst in Getsemane.

(Er zijn geen “gewone” collecten, maar voor de viering kan ieder de avondmaalscollecte in de daarvoor bestemde beker doen.)

Orgelspel

Welkom, mededelingen

Vraag uit de kerk: Waarom is deze avond anders dan alle andere avonden?

Voorganger: Omdat we denken aan de uittocht uit Egypte. God bevrijdde zijn volk uit de benauwdheid, om hen te brengen naar het land van belofte. Die avond wachtten zij op een teken van de Heer.

Allen: Zo willen wij vertrouwen op God die met ons meetrekt, door het donkere water van angst en dood naar de morgen van het licht.

Vraag uit de kerk: Maar waarom is deze avond anders dan alle andere avonden?

Voorganger: Omdat we verlangen naar een toekomst van vrede waar geen verdriet is, geen honger en geen pijn, waar mensen meeleven en elkaar dienen en kinderen vrij kunnen spelen

Allen: Zo willen wij vertrouwen op God die ons kracht geeft, om te blijven geloven in een wereld vol liefde.

Vraag uit de kerk: Maar waarom is deze avond anders dan alle andere avonden?

Voorganger: Omdat we denken aan Jezus en Zijn moed om zich op te offeren in liefde. Zijn leerlingen hadden hun hoop gevestigd op Jezus als Verlosser. Hij gaf hun zichzelf in brood en wijn als kracht voor onderweg en als vreugde voor de toekomst.

Allen: Zo willen wij vertrouwen op God die ons niet in de steek laat, die ons laat zien dat Zijn leven sterker is dan onze dood.

(de gemeente gaat staan)

Begroeting:

v.: De Heer zij met u!

g.: OOK MET U ZIJ DE HEER!

Moment van stilte

Aanvangslied: Psalm 81: 1, 8 en 9

Jubelt God ter eer,
Hij is onze sterkte!
Juicht voor Isrels Heer,
stem en tegenstem
springen op voor Hem
die ons heil bewerkte.

Ik ben HIJ DIE IS:
God wil Ik u wezen.
Uit de duisternis
van de slavernij
maakte Ik u vrij:
hebt gij nog te vrezen?

Leef uit mijn verbond.
Vraag van Mij vrijmoedig.
Open wijd uw mond.
Al wat u ontbreekt,
al waar gij om smeekt
geef Ik overvloedig.

Bemoediging en drempelgebed:

v.: Onze hulp is in de Naam van de Heer

g.: DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT

v.: die trouw is tot in eeuwigheid
g.: EN NIET LOSLAAT HET WERK DAT ZIJN HAND BEGON.
v.: Niet om gediend te worden, maar om te dienen, bent U
gekomen, o God.
g.: LEER ONS ONSZELF LOS TE LATEN EN TE DOEN WAT
U ONS HEBT VOORGEDAAN.
v.: Vervul ons met Uw liefde, die gaat tot het uiterste.
g.: AMEN

(de gemeente gaat zitten)

Kyriegebed:

v.: Laten wij bidden om ontferming.
v.: ----, daarom bidden wij tesamen
g.: HEER ONTFERM U
v.: ----, daarom bidden wij tesamen
g.: HEER ONTFERM U
v.: ----, daarom bidden wij tesamen
g.: HEER ONTFERM U
v.: Moge de Almachtige God Zich over ons ontfermen, onze
zonden vergeven en ons geleiden tot het eeuwige leven.
g.: AMEN

Zingen: Evangelische Liedbundel 161: 1, 2 en 3

Komt laat ons vrolijk zingen
tot God die alles schiep.
Die bloemen, vissen, vogels
uit niets tot leven riep;
met nevels als een sluier
de groene aarde tooit,
zijn dauw als vreugdeparels
over de velden strooit.

Die heuvels schiep en dalen,
waar Hij de aard' betrad,
die zon en maan en sterren
tot licht gaf op ons pad.
Looft Hem dan die de mensen
tot vreugd' geschapen heeft,
en die ons onze schulden
om Jezus' wil vergeeft.

O, God die ons in Christus
een machtig Vader zijt,
verlos ons van het kwade
nu en in eeuwigheid.
Leer ons als kind'ren leven
en spelen in uw hof,
en met de eng'len zingen
uw glorie en uw lof.

Gebed voor de Witte Donderdag:

v.: Het is ons een vreugde, Heer onze God,
op deze avond de paasmaaltijd te vieren,
die Uw Zoon verdiepte tot ons Heilig Avondmaal
om met en voor elkaar te doen
wat uw Zoon ons heeft voorgedaan.

Open ons hart voor uw bevrijdend Woord
om de weldaad te erkennen, die U in onze handen legt:
Jezus Messias, vergeving van zonden,
brood gebroken voor het geluk van alle mensen,
in deze goede dagen en heel ons leven. Amen

Lezing: Johannes 13: 1-17

¹Het was kort voor het pesachfeest. Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat Hij uit de wereld terug zou keren naar de Vader. Hij had de mensen die Hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan. ²Jezus en zijn leerlingen hielden een maaltijd. De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet om Jezus uit te leveren. ³Jezus, die wist dat de Vader Hem alle macht had gegeven en dat Hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, ⁴stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om ⁵en goot water in

een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen, en droogde ze af met de doek die Hij omgeslagen had. ⁶Toen Hij bij Simon Petrus kwam, zei deze: 'U wilt toch niet mijn voeten wassen, Heer?' ⁷Jezus antwoordde: 'Wat Ik doe, begrijp je nu nog niet, maar later zul je het wel begrijpen.' ⁸'O nee,' zei Petrus, 'mijn voeten zult U niet wassen, nooit!' Jezus zei: 'Als Ik ze niet mag wassen, kun je niet bij Mij horen.' ⁹'Dan niet alleen mijn voeten, Heer,' antwoordde Simon Petrus, 'maar ook mijn handen en mijn hoofd!' ¹⁰Hierop zei Jezus: 'Wie gebaad heeft hoeft alleen nog zijn voeten te wassen, hij is al helemaal rein. Jullie zijn dus rein – maar niet allemaal.' ¹¹Hij wist namelijk wie Hem zou uitleveren, daarom zei Hij dat ze niet allemaal rein waren.

¹²Toen Hij hun voeten gewassen had, deed Hij zijn bovenkleed aan en ging weer naar zijn plaats. 'Begrijpen jullie wat Ik gedaan heb?' vroeg Hij. ¹³'Jullie zeggen altijd "meester" en "Heer" tegen Mij, en terecht, want dat ben Ik ook. ¹⁴Als Ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je ook elkaars voeten wassen. ¹⁵Ik heb een voorbeeld gegeven; wat Ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen. ¹⁶Werkelijk, Ik verzeker jullie, een slaaf is niet meer dan zijn meester, en een afgezant niet meer dan wie hem zendt. ¹⁷Je zult gelukkig zijn als je dit niet alleen begrijpt, maar er ook naar handelt.

Zingen: Lied 388: 1, 4 en 5

1 Voor ie-der van ons een plaats aan de ta - fel, voor
 ie-der van ons schoon wa-ter en brood, - een vei-li-ge
 plek, een plaats om te schui-len, een plaats in Gods
 licht als ta-fel-ge - noot. - Vol vreug - de ziet God
 - naar men-sen die recht doen: zij schep-pen ge - luk
 - Vol vreug - de ziet God - naar men-sen die rech
 doen: zij schep-pen - recht en ge - luk!

Chords: F, B^b/F, C/F, F, F/E, Dm, Gm, Gm/B^b, D^{sus4}, C, F/A, B^b, Am, Dm, Gm, F/A, B^b, C^{sus4}, C, *refrein:* F, C/E, Dm, Dm/C, Gm, F/A, B^b, C^{sus4}, C, F, C/E, Dm, Dm/C, Gm, F/A, E^b, B^b/C, F.

Voor ieder van ons een plaats aan de tafel,
 beschadigd of gaaf, rechtvaardig of slecht,
 en ondanks de pijn: een plaats van vergeving,
 genadig begin van goddelijk recht.

Refrein:

Vol vreugde ziet God naar mensen die recht doen:
zij scheppen geluk!

Vol vreugde ziet God naar mensen die recht doen:
zij scheppen recht en geluk!

Voor ieder van ons een plaats aan de tafel,
van eerbied vervuld, van angsten bevrijd,
een plaats om te zijn, een plaats om te worden
getuige van Hem, een levend bewijs.

Refrein

Overdenking

Moment van stilte

DIENST VAN DE TAFEL

Zingen: Ev. Liedbundel 285 (melodie gezang 414 (liedboek 1973), "Wilt heden nu treden")

Gedenken wij dankbaar de daden des Heren,
zijn leven, zijn dood en verrijzenis,
en dat wij oprecht tot Jezus ons bekeren
die onze God en leidsman ten leven is.

Hoe zouden wij ooit voor elkaar kunnen leven,
had Hij ons de liefde niet voorgeleefd,
die tot de dood zich prijs heeft willen geven,
die Zoon van God, ons aller slaaf is geweest.

Gij eerste der mensen, die weerloos en eenzaam
als graan in de aarde gestorven zijt,
Gij wordt ons brood, maak ons met U gemeenzaam,
van harte maak tot wederdienst ons bereid.

Voorbede

De predikant verplaatst zich met ambtsdragers naar de tafel.

Nodiging en onderwijzing:

Broeders en zusters,

In het Heilig Avondmaal gedenken wij hoe onze Heer en Heiland Jezus Christus in de wereld is gekomen om ons te verlossen. Wij vieren en gedenken hoe Hij geleefd heeft ten bate van anderen, zonder voorbehoud, ten einde toe. Onschuldig is Hij ter dood veroordeeld, tot de dood op het kruis. Voor ons is Hij gestorven en begraven. Op de derde dag is Hij opgewekt uit de doden en nieuw leven heeft Hij gebracht: verzoening voor allen die gebukt gaan onder het juk van zonde en dood.

Vele malen heeft onze Heer gegeten en gedronken met tollenaars en zondaars, met al wie zijn leven wilde delen, met zijn vrienden, zoals in die laatste nacht, toen Hij een teken heeft gesteld van zijn eindeloze liefde en trouw en zichzelf gegeven heeft als brood voor de wereld. Aan hen die Hem zo lief waren, en ook aan ons, heeft Hij de opdracht gegeven om te doen wat Hij gedaan heeft; brood en wijn delen - tot zijn gedachtenis.

En zo nodigt Hij ons hier en nu aan zijn maaltijd, een vreugdemaal voor heel het volk van God. Ja, van oost en west, van noord en zuid zullen de volken der aarde komen en aanzitten in het koninkrijk van God.

Laat ons dan delen in het feest dat de Heer voor ons bereid heeft. Komt dan en neemt uw liturgie mee. Alle dingen zijn gereed.

*De avondmaalsgangers verzamelen zich in een kring
op het koor van de kerk*

Tafelgebed:

Met recht en met reden, o God,
willen wij U danken voor de Verlossing die u ons geeft,
want U hebt het knechtschap aanvaard
van Jezus, uw Zoon:

Hij werd gekneusd en gebroken
door de heersende machten,
Hij heeft zijn ziel, zijn bloed
uitgestort over de aarde als water;
in Hem werd onthuld
al onze ongerechtigheid, -
maar Hij heeft gehoorzaamheid geleerd
uit wat Hij geleden heeft,
en daarom brengen wij u lof
met al de getuigen van zijn dood,
met al de profeten en apostelen,
met de hoofdman over honderd,
met zijn moeder en de leerling, die Hij liefhad:
wij buigen met de zon, de maan en de sterren
voor deze Rechtvaardige en wij zingen samen:

Zingen: Gezang 366 (liedboek 1973): 1, 4, 5 en 6

1. Gij zijt mijn goed,
mijn overvloed,
Gij zijt mijn brood, mijn beker,
door uw dorst en door uw dood:
al mijn levensteken!

4. Gij zegt: wordt vrij
en komt tot Mij,
mijn juk is licht te dragen!
Maar ik ga uw woord voorbij
en ik pluk de dagen.

5. Ik zwerf en dwaal
totdat ik daal
in 't graf van mijn begeren,
zal ik ooit uw kruis zien staan
en mijn leven leren?

6. Keer mij tot U
opdat ik zie
uw land van melk en honing:
waar uw Vaders wil geschiedt
is mijn spijs, mijn woning!

Ja, laten wij Hem prijzen die zich tot ons gekeerd heeft,
zachtzinnig onder de mensen,
met het geheim van de aarde op de tong,
de besnedene van hart,
die de wil van God tot de zijne maakt,
toegenegen en ootmoedig,
de Mensenzoon aan wie gegeven wordt
heerschappij en glorie en het koninkrijk:
dat Hem alle volken eren zullen.

Geprezen is Hij, gelijk Hij gekomen is,
als een lam bij wie de wolven huizen,
die werd gedoopt omdat het betaamde
aldus alle gerechtigheid te volbrengen,
die tot de zieken en gekrenkten is gegaan
en zich de verstrooiden heeft aangetrokken,
die spijs heeft vermeerderd voor velen
en woorden gaf van geest en leven;

die alzo in de nacht dat Hij werd overgeleverd,
dat is deze nacht
het brood in Zijn handen nam,
het zegende en brak en zei:

Neemt en eet, dit is mijn lichaam voor u,
doet dit tot mijn gedachtenis!

En evenzo na de maaltijd sprak Hij een dankgebed,
en nam Hij de beker van de dankzegging en zei:

Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed tot
vergeving van zonden; drinkt allen hieruit, tot mijn
gedachtenis!

Gezegend Hij, gelijk Hij komen zal,
gezeten op de wolken
en alles aan Hem ondergeschikt;
dan zal Hij de tranen van de ogen afwissen,
en de dood zal niet meer zijn,
dan zal een ieder eer geven aan God:
Hosanna in de Hoge!

Gebod:

Bijeen tot Zijn gedachtenis
komen wij tot U, o God,
met dit brood en deze beker en wij bidden U:
Gedenk Hem die zich voor ons heeft opgeofferd
en aanvaard het teken van onze toewijding.
Laat zijn Geest ons bezielen,
de Geest van uw liefde,
dat wij elkaar nabij zijn
en staande houden
als een levend bewijs
dat liefde bestaan kan,
dat hoop doet leven
en dat geloof niet uitgestorven is.

Zo houden wij uw Naam hoog,
zo zijn wij U van dienst,
zo danken wij U, o God,
omdat U liefde bent, door Jezus Christus, onze Heer. Amen

Laten wij bidden tot God, onze Vader,
met de woorden die Jezus ons geleerd heeft: **ONZE VADER...**

Gemeenschap van brood en wijn:

De voorganger neemt het brood, breekt het en zegt:
Het lichaam van Christus, voor u gegeven.

(uitdeling, we wachten totdat ieder een stukje brood heeft,
daarna nuttigen we het tegelijk)

De voorganger heft de beker op en zegt:
Het bloed van Christus, voor u vergoten.

(hierna worden de bekertjes rondgedeeld, en wij drinken
tegelijk)

Zingen: Psalm 103: 3 en 4

3. Hij is een God van liefde en genade,
barmhartigheid en goedheid zijn de daden
van Hem die niet voor altijd met ons twist,
die ons niet doet naar alles wat wij deden,
ons niet naar onze ongerechtigheden
vergelddt, maar onze schuld heeft uitgewist.

Zo hoog en wijd de hemel staat gerezen
boven de aarde, is voor wie Hem vrezen
zijn liefde en zijn goedertierenheid.
Zo ver verwijderd 't westen is van 't oosten,
zo ver doet Hij van hen die Hij wil troosten
de zonden weg, ja Hij heeft ons bevrijd.

Dankgebed na de maaltijd:

God van liefde, U hebt ons gevoed met uw gaven:
het brood uit de hemel
en de wijn van het koninkrijk.

Wij bidden U: blijf ons nabij
ook in de nacht die komt.
Laat ons nooit alleen, zelfs niet in de dood.
Dat bidden wij U in de naam van Hem
die ons is voorgegaan naar U: Jezus de Levende. Amen

Zingen (gemeente gaat staan): Gezang 481: 1 en 4

O grote God die liefde zijt,
o Vader van ons leven,
vervul ons hart, dat wij altijd
ons aan uw liefde geven.
Laat ons het zout der aarde zijn,
het licht der wereld, klaar en rein.
Laat ons uw woord bewaren,
uw waarheid openbaren.

Wij danken U, o liefde groot,
dat Christus is gekomen.
Wij hebben in zijn stervensnood
uw diepste woord vernomen.
Nog klinkt dat woord; het spreekt met macht
en het wordt overal volbracht
waar liefde wordt gegeven,
wij uit uw liefde leven.

Zegen

